

Priloga 2: Likvidnostno tveganje

1. PREDMET UREJANJA

- (1) Ta priloga opredeljuje dodatne zahteve glede upravljanja likvidnostnega tveganja iz 158., 159. in 160. člena ZBan-2 v zvezi s prvim odstavkom 193. člena ZTFI z namenom, da je borznoposredniška družba v vsakem trenutku sposobna pravočasno izpolnjevati svoje obveznosti z zagotavljanjem:
 1. ustrezne ravni likvidnostnega blažilnika in
 2. stabilne strukture financiranja.
- (2) Dodatne minimalne zahteve iz prvega odstavka tega člena vključujejo zahteve v zvezi:
 1. z organizacijo upravljanja likvidnostnega tveganja;
 2. z upravljanjem likvidnosti znotraj enega dne;
 3. z upravljanjem sredstev za zavarovanje in obremenitvijo sredstev;
 4. z zmanjševanjem likvidnostnega tveganja ter
 5. z ukrepi za preprečitev in odpravo vzrokov za likvidnostne primanjkljaje.

2. ORGANIZACIJA UPRAVLJANJA LIKVIDNOSTNEGA TVEGANJA

- (1) Politika in postopki upravljanja likvidnostnega tveganja morajo ustrezno vključevati osebe v skupini, poslovna področja in valute poslov, ki jih borznoposredniška družba opravlja, z namenom ugotavljanja virov likvidnostnega tveganja ter ovrednotenja izpostavljenosti borznoposredniške družbe likvidnostnemu tveganju. Ne glede na organizacijsko strukturo in stopnjo centralizacije upravljanja z likvidnostnim tveganjem je nadrejena borznoposredniška družba odgovorna za upravljanje z likvidnostnim tveganjem na ravni skupine:
 1. na podlagi poznavanja likvidnostnega položaja oseb v skupini in likvidnostnih tokov znotraj skupine in v odnosu do drugih oseb ter
 2. ob upoštevanju pravnih, regulativnih ali operativnih omejitev v zvezi s prenosom likvidnosti.
- (2) Borznoposredniška družba mora pri razmejitvi pristojnosti in nalog zaposlenih upoštevati različna časovna obdobja, vključno s časovnim obdobjem znotraj enega dne, zaradi razlik in posebnosti v upravljanju likvidnostnega tveganja v teh časovnih obdobjih.

3. UPRAVLJANJE LIKVIDNOSTI ZNOTRAJ ENEGA DNE

- (1) Borznoposredniška družba mora upoštevajoč značilnosti sistema za poravnavo plačil aktivno upravljati likvidnost znotraj enega dne, da zagotovi pravočasno poravnavo zapadlih obveznosti ob upoštevanju normalnega teka poslovanja in stresnih razmer.
- (2) Upravljanje likvidnosti znotraj enega dne mora biti del celovitega upravljanja likvidnostnega tveganja in mora zlasti vključevati:

1. neprekinjeno spremljavo in kontrolo likvidnosti znotraj enega dne na podlagi dnevne projekcije prilivov in odlivov, vključno s spremljanjem možnosti za nastanek nepričakovanih likvidnostnih potreb v izrednih likvidnostnih razmerah;
2. zagotavljanje financiranja za zadostitev likvidnostnih potreb znotraj enega dne, tudi v primeru nepričakovanih motenj ter na podlagi sredstev, ki so na voljo za obremenitev;
3. jasno razdelitev pristojnosti in nalog zaposlenih;
4. opredelitev rezervnih postopkov za zmanjšanje možnosti nastanka operativnih težav pri izvajanju vsakodnevnih aktivnosti.

4. UPRAVLJANJE SREDSTEV ZA ZAVAROVANJE IN OBREMENITEV SREDSTEV

- (1) Borznoposredniška družba mora opredeliti pristop do obremenitve sredstev in vzpostaviti postopke za ugotavljanje, spremljanje in upravljanje tveganj v povezavi s sredstvi za zavarovanje in obremenitvijo sredstev. Pri tem mora borznoposredniška družba upoštevati:
 1. posebnosti oz. poslovni model institucije, pri kateri se sredstva nahajajo;
 2. državo, v kateri opravlja posle oz. kjer so sredstva zavedena;
 3. posebnosti trgov financiranja;
 4. makroekonomske razmere.
- (2) Borznoposredniška družba mora ugotavljati primernost sredstev za zavarovanje ter možnosti za njihovo pravočasno razpoložljivost. V ta namen mora borznoposredniška družba:
 1. opredeliti sprejemljive vrste sredstev za zavarovanje, na podlagi katerih je zmožna pridobiti dodatno likvidnost v različnih časovnih obdobjih;
 2. za različna časovna obdobja oceniti potrebe po sredstvih za zavarovanje in določiti obseg sprejemljivih vrst sredstev za zavarovanje, ki so bremen prosta in na razpolago tudi v stresnih razmerah;
- (3) Borznoposredniška družba mora vzpostaviti ustrezen sistem spremljanja ravni obremenitve sredstev in obveščanja upravljalnega organa in višjega vodstva o:
 1. ravni, gibanju in vrstah obremenitve sredstev in s tem povezanih virov obremenitve, kot so zavarovano financiranje ali druge transakcije;
 2. višini, gibanju in kreditni kakovosti neobremenjenih sredstev, ki so sicer lahko predmet obremenitve, z določitvijo praga za obremenitev;
 3. višini, gibanju in vrstah dodatnih obremenitev, ki so posledica stresnih scenarijev.

5. ZMANJŠEVANJE LIKVIDNOSTNEGA TVEGANJA

Borznoposredniška družba mora opredeliti načine zmanjševanja likvidnostnega tveganja, vključno z:

1. likvidnostnim blažilnikom;
2. sistemom notranjih limitov;
3. raznovrstnostjo virov financiranja;

5.1. Likvidnostni blažilnik

- (1) Borznoposredniška družba mora vzdrževati ustrezno raven likvidnostnega blažilnika v obliki denarja in drugih visoko likvidnih sredstev za kritje dodatnih likvidnostnih potreb v vnaprej opredeljenem kratkoročnem obdobju izrednih likvidnostnih razmer ("survival period"), ko običajni viri likvidnosti niso razpoložljivi ali ne zagotavljajo zadostne likvidnosti, ne da bi pri tem morala spremeniti svoj poslovni model.
- (2) Borznoposredniška družba mora pri določitvi obsega in sestave likvidnostnega blažilnika upoštevati:
 1. stopnjo težavnosti in značilnosti stresnih scenarijev, kot opredeljeno v drugem odstavku 6.1. poglavja;
 2. opredeljeno časovno obdobje izrednih likvidnostnih razmer;
 3. značilnost likvidnih sredstev, ki sestavljajo likvidnostni blažilnik.
- (3) Borznoposredniška družba pri oceni likvidnosti sredstev upošteva zmožnost, da na podlagi teh sredstev pridobi likvidnost v kratkem času. Pri tej oceni razvrstitev sredstev za namene računovodskega poročanja ali namene izračuna kapitalske ustreznosti ni ključnega pomena.
- (4) Borznoposredniška družba mora določiti ustrezen obseg likvidnostnega blažilnika na podlagi stresnih scenarijev, ki temeljijo na vsaj enomesečnem časovnem obdobju izrednih likvidnostnih razmer. Znotraj tega obdobja mora borznoposredniška družba določiti vsaj enotedensko časovno obdobje najtežjih likvidnostnih razmer, za katerega mora zagotavljati likvidnostni blažilnik v obliki denarja in sredstev, ki so zelo visoko likvidna. Likvidnostni blažilnik za preostalo časovno obdobje manj težavnih likvidnostnih razmer lahko vključuje širši nabor likvidnih sredstev, na podlagi katerega mora biti borznoposredniška družba zmožna pridobiti likvidnost v kratkem času. Pri določitvi ustreznega obsega likvidnostnega blažilnika borznoposredniška družba tržno vrednost sredstev zmanjša za odbitke, ki odražajo različno stopnjo likvidnosti različnih kategorij likvidnih sredstev.
- (5) Borznoposredniška družba mora zagotoviti razpršeno sestavo likvidnostnega blažilnika med različnimi kategorijami in znotraj iste kategorije likvidnih sredstev ter valutno usklajenost likvidnostnega blažilnika z likvidnostnimi potrebami. Pri tem mora borznoposredniška družba poskrbeti, da so sredstva, ki sestavljajo likvidnostni blažilnik, neobremenjena in na razpolago v vsakem trenutku, vključno v izrednih likvidnostnih razmerah, brez zakonskih in drugih pravno zavezujočih ali operativnih omejitev. Navedene omejitve mora borznoposredniška družba pozorno preučiti in upoštevati zlasti v primeru investicijske skupine, kjer morajo odločitve glede lokacije in velikosti likvidnostnega blažilnika odražati tudi značilnosti investicijske skupine, predvsem z vidika njene sestave, poslov, ki jih opravljajo osebe v skupini, ter organizacije upravljanja likvidnostnega tveganja.

5.2. Sistem notranjih limitov

- (1) Borznoposredniška družba mora na osnovi notranjih meril in tržnih podatkov ter ob upoštevanju nagnjenosti k tveganjem iz 8. točke drugega odstavka 3. člena tega sklepa vzpostaviti sistem notranjih limitov, ki ji omogoča spremljanje, upravljanje in nadzor likvidnostnega tveganja. V okviru sistema notranjih limitov mora borznoposredniška družba opredeliti:
 1. limite tveganj iz 9. točke drugega odstavka 3. člena tega sklepa, pri čemer mora upoštevati vse pomembne dejavnike likvidnostnega tveganja, ki lahko vključujejo likvidnostne vrzeli, valutno neuskklajenost, vire financiranja, zunajbilančne obveznosti, sestavo in značilnosti investicijske skupine in likvidnost znotraj enega dne,
 2. kvalitativne in kvantitativne kazalnike zgodnjega opozarjanja za identifikacijo negativnih trendov, ki zvišujejo izpostavljenost borznoposredniške družbe likvidnostnemu tveganju.
- (2) Borznoposredniška družba mora zagotoviti, da so pri opredelitvi limitov in kazalnikov zgodnjega opozarjanja ustrezno upoštevane ugotovitve na podlagi scenarijev upravljanja z likvidnostjo iz 6.1. poglavja.
- (3) Borznoposredniška družba mora vzpostaviti postopke ukrepanja ter obveščanja organov vodenja in višjega vodstva za primer prekoračitve limitov ali doseganja kazalnikov zgodnjega opozarjanja.

5.3. Raznovrstnost virov financiranja

- (1) Borznoposredniška družba mora za zagotavljanje raznovrstne strukture financiranja in dostopa do virov financiranja opredeliti morebitne koncentracije virov financiranja in vzpostaviti postopke za njihovo spremljavo. Pri tem se upoštevajo koncentracije v zvezi:
 1. z osebami, ki zagotavljajo financiranje;
 2. z načinom financiranja (z zavarovanjem, brez zavarovanja);
 3. s trgi in produkti, ki so vir financiranja;
 4. z geografsko lokacijo, valuto in zapadlostjo virov financiranja.

6. UKREPI ZA PREPREČITEV IN ODPRAVO VZROKOV ZA LIKVIDNOSTNE PRIMANJKLJAJE

Borznoposredniška družba mora opredeliti ukrepe za preprečevanje in odpravo vzrokov za likvidnostne primanjkljaje, vključno z opredelitvijo:

1. različnih scenarijev upravljanja likvidnosti;
2. načrta ukrepov za ponovno vzpostavitev ustrezne likvidnosti za obravnavanje morebitnih likvidnostnih primanjkljajev.

6.1. Scenariji upravljanja likvidnosti

- (1) Borznoposredniška družba mora upoštevati različne scenarije upravljanja likvidnosti na podlagi normalnega teka poslovanja (osnovni scenarij) in izrednih likvidnostnih razmer (stresni scenariji). Ti scenariji morajo vključevati tudi vpliv zunajbilančnih postavk in drugih pogojnih obveznosti.
- (2) Stresni scenariji morajo temeljiti na različni stopnji težavnosti in različno dolgih časovnih obdobjih izrednih likvidnostnih razmer ter zajemati:
 1. scenarij, prilagojen lastnemu likvidnostnemu položaju (idiosinkratičen scenarij), ki med drugim predpostavlja izpad obnavljanja večjih virov likvidnosti ter morebitno poslabšanje zunanje bonitetne ocene, kadar je ta dodeljena;
 2. scenarij, pogojen s situacijo na trgu (tržni scenarij), ki med drugim predpostavlja padec likvidnosti sredstev in poslabšanje pogojev pridobivanja likvidnosti na trgu;

6.2. Načrt ukrepov za ponovno vzpostavitev ustrezne likvidnosti

- (1) Borznoposredniška družba mora ugotovitve na podlagi scenarijev upravljanja z likvidnostjo iz 6.1. poglavja upoštevati pri pripravi načrta ukrepov za ponovno vzpostavitev ustrezne likvidnosti, ki določa učinkovite strategije za preprečitev in odpravo vzrokov za likvidnostne primanjkljaje, vključno z ustreznimi ukrepi za premostitev in omejevanje posledic likvidnostnih primanjkljajev ter ponovno vzpostavitev normalnega likvidnostnega položaja borznoposredniške družbe.
- (2) Načrt ukrepov za ponovno vzpostavitev ustrezne likvidnosti mora vključevati najmanj:
 1. postopke zgodnjega ugotavljanja likvidnostnih primanjkljajev s popisom kazalcev likvidnosti in drugih indikatorjev, s katerimi borznoposredniška družba pravočasno zazna morebitne likvidnostne težave, ter popisom razmer, ko se uporabi ravnanje za primere likvidnostnih primanjkljajev;
 2. opredelitev razpoložljivih in potencialnih virov likvidnosti tako na strani sredstev kot na strani obveznosti, s katerimi lahko borznoposredniška družba zadosti dodatnim potrebam po likvidnosti;
 3. opis možnosti dostopanja do razpoložljivih ali potencialnih virov likvidnosti ter popis postopkov, ki zagotavljajo dostop do rezervnih virov likvidnosti oziroma virov, ki se sicer ne uporabljajo v rednem poslovanju;
 4. jasno določene pristojnost in naloge zaposlenih za ravnanje v primerih likvidnostnih primanjkljajev, vključno z opisom postopkov poročanja po vodstvenih ravneh in postopkov za zagotavljanje pravočasnega pretoka informacij;
 5. način obveščanja Agencije o vzrokih za ogroženo likvidnost in načrtovanih aktivnostih za njihovo odpravo;
 6. opis postopkov za ravnanje z drugimi deležniki borznoposredniške družbe, kot so nasprotne stranke v poslu, revizorji, mediji.